Проект

МОТИВИ
към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

1. Причини, които налагат приемането на законопроекта

Спортът изпълнява ключова обществена функция, свързана със здравето на населението, икономическото развитие на страната, социалната интеграция, дисциплината и възпитанието на младите хора и международния престиж на Република България. Въпреки значимостта на спорта за обществото, финансирането на спортните дейности в страната остава ограничено и силно зависимо от публични ресурси.

Анализът на състоянието на системата в областта на спорта в България показва:

- недостиг на финансови ресурси, особено в детско-юношеския и спорта за всички;
- недостатъчно развита и амортизирана спортна инфраструктура (спортни обекти и спортни съоръжения), особено в училищата и висшите училища;
- ограничено участие на частния сектор във финансирането на спортни дейности;
- зависимост от публично финансиране, което е бюджетно ограничено.

Настоящият законопроект е продиктуван от необходимостта от усъвършенстване на действащата правна уредба, регулираща данъчното третиране на разходите за дарения, с оглед създаване на по-ефективни стимули за подпомагане на професионалния спорт и спорта за всички в Република България.

Анализът на действащата нормативна уредба показва, че съществуващите механизми за насърчаване на дарителството не съответстват в достатъчна степен на значимостта на обществените отношения, свързани с развитието на спорта, както и на необходимостта от осигуряване на устойчиви източници на финансиране.

Практиката показва, че спортните организации, включително тези, развиващи спорт за всички, детско-юношески дейности и подготовка на национални отбори, срещат сериозни затруднения при осигуряването на необходимия финансов ресурс, а нормативната уредба не създава достатъчно стимули за бизнеса да насочва финансов ресурс към спортни дейности, особено в направления с висока обществена значимост като детско-юношеския и спорта за всички.

Това води до ограничени възможности за развитие, влошено състояние на спортната инфраструктура и недостатъчна конкурентоспособност на българските спортисти на международно ниво.

Същевременно, в редица държави членки на Европейския съюз, са въведени по-благоприятни данъчни режими, които стимулират частния сектор активно да участва във финансирането на обществено полезни дейности, включително спорта.

В този контекст е необходимо създаването на устойчив механизъм за привличане на допълнителен финансов ресурс чрез активиране на частната инициатива посредством въвеждане на данъчно облекчение.

2. Целите, които се поставят със законопроекта

Основните цели на законопроекта са:

1. Устойчиво развитие на спорта като обществено значима дейност;

2. Повишаване на физическата активност на населението и подобряване на общественото здраве чрез насърчаване на спорта за всички и здравословния начин на живот;

3. Пренасочване на финансов ресурс към дейности с висока обществена значимост и увеличаване на частните инвестиции в спорта;

4. Подкрепа за професионалния спорт и подпомагане подготовката и участието на националните отбори на Република България в международни спортни прояви и състезания;

5. Подобряване на условията за развитие на детско-юношеския спорт, като основа за бъдещи спортни успехи;

6. Подобряване на спортната инфраструктура, включително в образователните институции;

7. Ограничаване на възможностите за злоупотреби чрез въвеждане на изрична забрана за данъчно признаване на дарения между свързани лица;

8. Повишаване на прозрачността и ефективността при разходването на средствата за дарения.

3. Същност на предложените промени

Предлага се за данъчни цели да се признават счетоводните разходи за дарения, направени в полза на:

- лица, вписани в регистъра по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за физическото възпитание и спорта;
- юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на обществено полезна дейност, които развиват и популяризират спортна дейност.

Предлага се въвеждането на диференциран подход относно прагът на данъчно признати разходи за дарения, както следва:

Въвежда се диференциран подход чрез три нива на данъчно признати разходи, обвързани с предназначението на дарението:

Дарения за професионални спортни клубове – до 10%

Предвиденият праг до 10 на сто е съобразен с факта, че професионалните спортни клубове функционират в пазарна среда и разполагат с възможности за генериране на приходи (договори за спонсорство и реклама, трансфери, продажба на билети и др.). В този смисъл държавната подкрепа чрез данъчното облекчение следва да бъде по-ограничена.

Дарения за национални отбори – до 20%

Предложеният по-висок праг до 20% е съобразен и обоснован от националното значение на подготовката и участието на българските отбори в международни спортни състезания (олимпийски игри, световни и европейски първенства). Постигнатите успехи на националните отбори оказват значителен принос за международния имидж на страната, както и за мотивацията на младите хора да се занимават активно със спорт.

Дарения за детско-юношески спорт и спорт за всички и спортна инфраструктура – до 35%

За дейностите с най-голям обществен ефект и висока обществена възвръщаемост на инвестициите е предложен, съответно и най-високият праг – до 35 % за детско-юношески спорт и спорт за всички и спортна инфраструктура.

Развитието на детско-юношеския спорт е основа за дългосрочното развитие на спортния потенциал на страната и бъдещи спортни постижения на българските спортисти. Едновременно с това е инструмент за изграждане на устойчиви навици за физическа активност и за повишаване на социална ангажираност на младите хора и за ефективна превенция на рисково поведение сред малолетните и непълнолетни лица.

Насърчаването на спорта за всички и здравословния начин на живот, ще окажат дългосрочно въздействие върху общественото здраве, намаляване на заболеваемостта на населението и на разходите за здравеопазване.

Предлага се да не се признават за данъчни цели разходи за дарения, когато дарителят и надареният са свързани лица по смисъла на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Целта на това предложение е предотвратяване на възможностите за данъчни злоупотреби и за ограничаване на схемите за изкуствено прехвърляне на печалби, като едновременно с това ще се гарантира, че финансовите средства ще се използват в реална обществена полза.

В преходните и заключителни разпоредби се предвижда задължение за Министерството на младежта и спорта да въведе в срок до 31 декември 2026 г. система за отчитане на получените дарения и механизъм за контрол върху тяхното разходване. Предложението има за цел да осигури прозрачност, проследимост на финансовите средства и ефективност на публичните политики в спорта.

Предлага се законът да влезе в сила от 1 януари 2027 г., за да се осигури предвидимост за бизнеса във връзка с данъчното облекчение за спорта и на необходимото време за въвеждането на контролни механизми.

4. Очаквани резултати от прилагането

Очакваните резултати от прилагането на предлаганото данъчно облекчение са:

- увеличаване финансовите средства в спорта чрез стимулиране на частните инвестиции;
- подобряване на спортната инфраструктура на спортните организации и образователните институции;
- разширяване на обхвата на участието в спортни дейности;
- повишаване на качеството на подготовката на професионалните спортисти;
- подобряване на спортните резултати на българските спортисти на национално и международно ниво;
- повишаване на прозрачността и отчетността при управлението на дарените финансови средства.

5. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

В краткосрочен план се очаква незначително намаление на приходите от корпоративен данък в резултат на предлаганото данъчно облекчение. В средносрочен и дългосрочен план се очакват компенсиращи ефекти свързани с намаляване на публичните разходи в сектори здравеопазване и социална политика и мултиплициращ ефект върху свързани икономически сектори – строителство, услуги, организация на спортни събития.

Предложението няма да доведе до увеличаване на административната тежест тъй като ще се прилагат принципите в ЗКПО за признаване на разходите за дарения за данъчни цели и

съществуващите механизми за контрол и не са необходими допълнителни финансови средства за администриране на данъчното облекчение.

6. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Направеното предложение не съдържа разпоредби, произтичащи от актове на Европейския съюз. Предложението не противоречи на основните принципи и разпоредби на правото на Европейския съюз. Мярката не подлежи на нотификация по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

Мярката представлява общо приложимо данъчно облекчение, насочено към подпомагане на спорта и не води до предоставяне на селективно предимство за определени лица по смисъла на правилата за държавните помощи, регламентирани в чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

7. Информация за проведените обществени консултации

Проектът на закон, мотивите, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет ще бъдат публикувани за обществени консултации съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справката за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството финансите и на Портала за обществени консултации.